

Redakcja: Kraków 9 (Łobzów)
Telefon 3105

Administracja: ul. Dunajewskiego 2.
Telefon 362

Konto poczt. Kasy Oszczęd. 113 476.

Rękopisy zwraca się tylko w razie wyraźnego zastrzeżenia. Na rękopisie, czytelnie, po jednej stronie pisany, należy z góry podać żądaną liczbę oddrętek, których koszt oraz koszt klisz ponosi w całości autor.

PRZEGLĄD LEKARSKI

ORGAN URZĘDOWY TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO KRAKOWSKIEGO I TOW. LEK. GALIC., ORGAN ZWIĄZKU POLSKIEGO LEKARZY I PRZYRODNIKÓW W PETERSBURGU, TOWARZYSTWA LEKARZY POLSKICH W KIJOWIE, CHICAGO, DETROIT CZASOWO ORGAN OBU IZB LEKARSKICH GALICYJSKICH

WYDAWANY CZASOWO TAKŻE W ZASTĘPSTWIE

LWOWSKIEGO TYGODNIKA LEKARSKIEGO
ORGANU TOW. LEKARZY GALICYJSKICH I TOW. LEKARSKIEGO LWOWSKIEGO

CZASOPISMO LEKARSKIE

ORGAN TOWARZ. LEKARSKICH PROWINCYONALNYCH KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WYCHODZI CO SOBOTA.

Przedpłatę przyjmują w Krakowie Administracja i księgarnia S. A. Krzyżanowski, w Warszawie księgarnie Gebethnera i Wolla, Wendego i Sp., nadto urzędy pocztowe austriackie i niemieckie.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja. Cena ogłoszeń: 50 halerczy za wiersz pięciowy lub jego miejsce

Przedpłata wynosi: rocznie K 86— kwartalnie K 9—.

Jeden numer osobno kosztuje 80 hal.

Redaktor główny: Prof. Dr Stanisław Ciechanowski.

Komisja redakcyjna Przewodniczący: Redaktor główny. Członkowie: Dr W. Damski, prezes Tow. lek. krak.; dr A. Akerman, skarbnik Tow. lek., dr B. Wojciechowski, podskarbi komisji; dr Blassberg, prof. dr Browicz, prof. dr Krzyształowicz, prof. dr K. W. Majewski, prof. dr Rutkowski.

Przewodniczący Podkomisji redakcyjnej w Łodzi Dr S. Sterling (Piotrkowska 111).

DOM ZDROWIA

Konc. przez Namiestnictwo
Zakład leczniczy prywatny
w Krakowie
ul. Śmiełradzkiego 1. — Tel. 67.

W r. 1906 rozszerzony i zasadniczo przekształcony, uległ w r. 1911 dalszemu znacznemu powiększeniu i udoskonaleniu.

Przyjmuje przypadki chirurgiczne, położnicze, ginekologiczne i inne, z wyłączeniem chorób zakaźnych i ciężkich nerwic

Leczenie sztucznem słońcem górskim.
Prospekty na życzenie

NATURALNA SÓL SZPRUDLA
Jest jedynie
prawdziwą solą **KARLSBADU**
Zastrzega się przed falsyfikatami

Zjednoczone firmy DROBNER-KRAKÓW

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Dział medyczny: Plac Szczepański 1. 3. — Telefon 415. — Adres telegr.: Drobneruniwers

poleca

Instrumenty chirurgiczne.

Meble operacyjne.

Kompletne urządzenia lekarskie.

(Nowo urządzona wystawa medyczna na I p.)

Kosztorysy na żądanie.

Kosztorysy na żądanie.

Do dzisiejszego Nru załącza się prospekt: Chirurgia „Operacyjna. Prof. Dr R. Węglowski“.

otwarto w Lecznicy Związkowej
w Krakowie, ul. Garncarska 11.
191
EMANATORYUM RADOWE

ZA WIADOMIENIE.

MAGAZYN
INSTRUMENTÓW LEKARSKO-NAUKOWYCH
POD FIRMA

STANISŁAW BARAN

PRZENIESIONY ZOSTANIE Z D. 15 KWIETNIA
DO LOKALU FRONTOWEGO (DAWNIEJ FIRMY JERZY REISINGER)
PRZY UL. SŁAWKOWSKIEJ L. 6.

128

Fabryka przetworów leczniczych Eugeniusza Matuli

w. Radomyślu Wielkim poleca własne przetwory:

Kamphenol Prof. Dra Chlumsky'ego. Znakomity an-
tyseptyk przy
róż, ropowicach, ropniakach, czyrakach, przetokach gruźliczych i t. p. Cena flaszki Kor 5 —

Pilulae medic. Matula. Pilulae natr. arsenic. comp. Każda pigułka zawiera:
Natr. arsenic. 0.0005 Ferr. protokol. 0.05. Chinin.
hydr.-Calc. glycerin. phosphor. Extr. Colae spis. aa 0.05. Extr. nucis vom 0.005. Pulvis rhei q. s. Pigułki
te są otoczone cukrem. Cena za flakon o 100 pig. Kor. 6 —. Wydaje się jedynie na przepis lekarski.

Ferrophosphat (Syr. ferr. mangan. hypophosphor. comp.)

w działalności identyczny z syr. Fellowa, Dra Eggera itp.

Nieoceniony lek krzepiący w przypadkach niedokrewności, w cierpieniach narządu nerwowego, krzywicy, neurastenii, itp. Zawiera: Żelazo, mangan, wapień, potas, chininę, fosfor, strychninę, kwas i sole podfosforowe rozpuszczone w syropie. Skład chemiczny podany na każdej flaszce. Ferrophosphat MATULI wydaje się jedynie w aptekach na przepis lekarski. Cena za flakon Kor 3 —. Sposób użycia: 2—3 razy dziennie łyżeczkę od kawy w 1/4 szklanki wody. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Sapomenthol. (Maść Sapomentholowa).

207

Zawiera ciała lotne jak: Olejki eteryczne, kamforę, amoniak, alkohol, mentol itp., które przetwarzane na gorąco w maszynach parowych z mydłem, dają jednolitą masę, łatwo, dokładnie wcieralną. W użyciu przyjemny, o miłej woni. Działa znakomicie w bólach gośćcowych różnych postaci, osobiście w goście mięśniowym, postrzale, rwie kulszowej, nerwobólach itp. W działaniu szybki i często pewny nawet w wypadkach, gdy inne leki skutku nie wywierały. Skuteczność Sapomentholu stwierdzają liczne poświadczenia lekarskie, jakoteż badania, wykonane na klinice wiedeńskiej na oddziale III. Sposób użycia: Odpowiednie części ciała naciera się silnie, poczem owija watą lub flanelą. Do nabycia we wszystkich aptekach, po cenie za mały słoik Kor. 2.40, za duży Kor. 9 —. Tylko w oryginalnych słoikach. Dozwolony w cesarstwie rosyjskiem przez zatwierdzenie Rady Lekarskiej i Ministerium spraw wewnętrznych w Petersburgu.

Powyższe przetwory są do nabycia we wszystkich aptekach. — Główny skład w aptece WP. Konstantego Wiszniewskiego w Krakowie.

Uprasza się celem otrzymania wyrobu właściwego, przepisując, używać zawsze formułki: original. Matula. Nazwy, marka, ochronna i opakowanie prawnie zastrzeżone. Broszury i próbki dla Panów Lekarzy darmo i oplatnie przesyła Laboratorium i Fabryka przetworów farmaceutycznych EUGENIUSZA MATULI w Radomyślu Wielkim.

PRZEGLĄD LEKARSKI

ORGAN TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO KRAKOWSKIEGO, TOWARZYSTWA LEKARZY GALICYJSKICH, ZWIĄZKU POLSKIEGO LEKARZY I PRZYRODNIKÓW W PETERSBURGU. TOWARZYSTW LEK. POLSK. W KIJOWIE, CHICAGO I DETROIT, CZASOWO ORGAN OBU IZB LEKARSKICH GALICYJSKICH, WYDAWANY CZASOWO TAKŻE W ZASTĘPSTWIE »LWOWSKIEGO TYGODNIKA LEKARSKIEGO« ORGANU TOWARZYSTWA LEKARZY GALICYJSKICH I TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO LWOWSKIEGO, ORAZ »CZASOPISMO LEKARSKIE« ORGAN TOWARZYSTW LEKARSKICH PROWINCYONALNYCH KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Redaktor główny: Prof. Dr Stanisław Ciechanowski.

Przypadek śmierci z powodu »natychmiastowego odczynu«

Podał*)

Dr Tadeusz Tempka

Ponieważ ciężki przebieg choroby posurowiczej jest rzadki, a zejście śmiertelne należy do nadzwyczajnych wyjątków, uważam za wskazane przytoczyć tu w krótkości tego rodzaju przypadek, który spostrzegłem w szpitalu polowym w r. 1917.

16. kwietnia przyjęto do szpitala 24-letniego piechura K. F., u którego stwierdziłem objawy oponowe; w mętnym płynie mózgowordzeniowym stwierdzono meningokoki. 18. IV. otrzymał chory 25 cm³ surowicy przeciwmeningokokowej przez nakłucie lędźwiowe; 20. IV. zrobiłem ponowne nakłucie (płyn mniej mętny, zawierał dwoinki Weichselbauma) i wstrzyknąłem 25 cm³ surowicy. W ciągu następnych czterech dni wystąpiła wyraźna poprawa co do wszystkich objawów; piątego dnia jednak zwiększyła się znowu sztywność karku, bóle głowy i objaw Kerniga, wskutek czego wykonałem ponowne nakłucie lędźwiowe (25. IV.) i zastosowałem 25 cm³ surowicy.

Dotychczasowe trzy wstrzyknięcia surowicy zniósł chory bardzo dobrze; tylko podczas samego wstrzykiwania skarżył się na ciągnące bóle w kończynach dolnych. Za każdym razem wypuszczałem około 30—35 cm³ płynu mózgowordzeniowego. Ani bezpośrednio, ani też w następnym dniu po wstrzyknięciu surowicy nie okazywał chory żadnych objawów przewrażliwienia (anafilaksyi).

Stan chorego pogarszał się jednak coraz więcej z każdym dniem: objaw Kerniga, sztywność karku, bóle głowy, brak apetytu i wychudnienie postępowały szybko, a nadto chory coraz częściej tracił przytomność. Ze względu na ten przebieg choroby, gdzie już nic nie było do stracenia, przystąpiłem jeszcze raz do nakłucia lędźwiowego, a mianowicie 4. maja, t. zn. w 10 dni po ostatnim, w 17 dni po pierwszym wstrzyknięciu surowicy. Jak poprzednich, tak samo i tego nakłucia dokonałem na chorym leżącym; po wypuszczeniu 35 cm³ płynu mózgowordzeniowego wstrzyknąłem pod małym ciśnieniem i bardzo powoli 25 cm³ surowicy.

Mniej więcej w pół minuty po wstrzyknięciu chory zesiał nagle bardzo silnie z wyjątkiem twarzy, która była bladobółta; w obrębie powiek, otworu nosowego i ust wystąpił również nagle silny obrzęk. Zrenice były rozszerzone, oddech przyspieszony, ale miarowy i głęboki. Uderzenie koniuszkowe serca i tętno tętnicy sprychowej znikły od samego początku; przy osłuchiwaniu serca można było stwierdzić bardzo głucho, słabe, jakgdyby z głębi dochodzące tony. Chory był przytomny, ale bardzo niespokojny i okazywał nadzwyczajne uczucie trwogi. Na skórze nie widziałem żadnej wysypki, na badanie moczu nie było czasu.

Mimo natychmiastowego wstrzyknięcia podskórnego kamfory i kofeiny, a śródżylnie digalenu, nie mogłem pobudzić serca do czynności. Chory tracił powoli przytomność, ruchy oddechowo stawały się coraz płytsze i rzadsze i wreszcie w 4 godziny po wstrzyknięciu surowicy nastąpiła śmierć.

Sekcja dała następujący wynik: ropne zapalenie opon miękkich na podstawie i wypukłości mózgu, przekrwienie i obrzęk

tkanki mózgowej i opon, rozszerzenie komór nieznacznego stopnia. W innych narządach zmian nie było.

W płynie uzyskanym przy ostatnim nakłuciu wykazano meningokoki.

Sądzę, że w przytoczonym przypadku chodziło o typową chorobę posurowiczą, a mianowicie jej najostrejszą formę, t. zw. »odczyn natychmiastowy«, stanowiący analogię do wstrząsu anafilaktycznego królików i świnek morskich; przybrała ona tutaj wyjątkowo gwałtowną formę i była bezpośrednią przyczyną zejścia śmiertelnego. Okolicznością sprzyjającą do wywołania stanu anafilaktycznego była z jednej strony wielka ilość surowicy (75 cm³), zużyta przy poprzednich trzech nakłuciach, z drugiej zaś dosyć duży okres czasu, jaki upłynął między trzecim, a ostatnim wstrzyknięciem. Wysypki skórnej, ani odczynu miejscowego nie było; wpłynął na to prawdopodobnie fakt, że surowica została wprowadzona do ustroju nie podskórnie, tylko pod oponę twardą.

Oceny i sprawozdania.

Leczenie surowicami i szczepionkami bakteryjnymi.

Sprawozdanie poglądowe.

Podał Prym. Dr Antoni Krokiewicz.

(Ciąg dalszy).

XIV. Surowica gronkowcowa. Leczenie surowicą gronkowcowa dotychczas nie daje wybitnie korzystnych wyników, gdyż dotąd nie udało się otrzymać surowic wysokowartościowych. Odnosne surowice antytoksyne i bakteryobójcze wyrabiali: Viquerat, Petersen, później: Kolle i Otto, Pröscher i Reichenbach. Najlepsza jeszcze jest surowica Kollego, inne są słabe i potrzeba ich użyć przynajmniej w ilości 500 cm sz. i więcej. Dla otrzymania surowic używano obumarłych i żywych jadowitych hodowli gronkowców (staphylococcus). Kolle przez wstrzykiwanie królikom obumarłej hodowli otrzymywał surowicę silnie aglutynującą. Parascandolo radzi używać dla celów uodporniania toksyn, gdyż naówczas otrzymana surowica działać ma skuteczniej przeciw gronkowcowi złoście i żółtemu. Pröscher przez wstrzykiwanie zwierzętom bardzo jadowitych gronkowców otrzymał surowicę silnie aglutynującą. Wyniki lecznicze tych surowic wogóle nie są zachęcające.

XV. Surowica przeciwpaciorkowcowa. Po odkryciu surowicy Behringa starano się otrzymać surowicę przeciw zakażeniu paciorkowcami (febris puerperalis streptococcica, erysipelas, scarlatina, sepsis). Paciorkowce nie wytwarzają odpowiednio silnej toksyny, potrzebnej do wywołania antytoksyn, a więc surowicy antytoksynej; dlatego nie można otrzymać skutecznej surowicy przeciwpaciorkowcowej. Również nie udało się otrzymać surowicy paciorkowcowej, rozpuszczającej bakterie, jak w cholerze i durze brzuszny. Dopiero Denys i jego uczniowie (1896) zdołali uzyskać surowicę, która u zwierzęcia i w próbce wzmaga fagocytozę i zawiera bakteryotropiny (opsoniny). Z biegiem czasu wytwarzali różne surowice: Marmoreck, Tawel, Aronsohn, Menzer (pracownia Mercka). Obecnie znajdują

*) Przypadek z b. austriackiego szpitala polowego 109.

się w obiegu surowice, wytworzone zapomocą jednego szczepu (t. zw. jednowartościowe) i zapomocą mieszaniny różnych szczepów paciorkowców (t. zw. wielowartościowe). Do wyrabiania surowic używa się szczepów, bezpośrednio z człowieka uzyskanych lub przeszczepianych (mniej lub więcej) przez szereg zwierząt. Jeśli się używa do otrzymania surowicy tylko jednego szczepu (Marmorek), to otrzymuje się surowicę, która chroni zwierzę doświadczalne od zakażenia tym szczepem, ale nie działa przeciw innym szczepom. Surowice, wytworzone przy zadziałaniu różnych szczepów (które przez szczepienie na szeregu zwierząt osiągnęły wysoki stopień jadowitości), ochraniają wprawdzie zwierzęta od zakażenia różnymi szczepami, atoli te jadowite dla zwierząt szczepy są przeważnie nieszkodliwe dla człowieka i dlatego te surowice nie dają rękojmi skutecznego działania u ludzi. Najodpowiedniej używać dla chorych surowicy, wytworzonej zapomocą licznych, bezpośrednio z człowieka chorego uzyskanych szczepów, które nie były przeszczepiane na zwierzęta i nie utraciły jadowitości właściwej dla ustroju ludzkiego. Tego rodzaju surowice trudno badać na zwierzętach, bo szczepy, bezpośrednio z ludzi wyhodowane, rzadko posiadają odpowiednią i dostateczną jadowitość dla zwierząt doświadczalnych. Natomiast nowsze badania nad niwecznikami, t. j. odchylenie dopełniacza i obecność opsonin, umożliwiają należyte oznaczenie równomiernej wartości surowicy.

Surowica Menzera, z pracowni Mercka, jest wielowartościową i sporządzoną zapomocą rodzimie ludzkich szczepów. Obecnie wytwarza się ją zapomocą mieszaniny 200 blisko różnych szczepów z przypadków chorobowych: zapalenia gardła, róży, gorączki poługowej, płonicy i posocznicy — w ten sposób, iż wciąż doprowadza się świeże szczepy, aby nie używać takich hodowli, które za długo przebywały na sztucznych pożywkach i przez to utraciły swój pierwotny swoisty charakter. Surowica Menzera stosowana bywa w goścu stawowym i w innych zakażeniach paciorkowcowych.

Ostry gościec stawowy polega, według Menzera, na streptokokcemii. Działanie surowicy jest bakteryotropiczne (opsoniczne), t. j. że bakterie powodujące gościec są tak przez surowicę przysposobione, iż je mogą pochłaniać leukocyty. W ostrym goścu wstrzykuje się podskórnie w udo codziennie 10 cm sz. surowicy i tylko przy wysokich gorączkach leczenie to na jeden dzień się przerywa. W przypadkach przewlekłych stosuje się tę samą dawkę, ale co kilka dni. Ogólna ilość surowicy w przypadkach ostrych dochodzi co najmniej do 50 cm sz., a w przewlekłych do 100 cm sz. Ostre zapalenie wsierdza i wady sercowe nie stanowią przeciwwskazania. Przy wysokiej gorączce (hyperpyrexia) i znacznych wysiękach opłucnych i osierdziowych należy zachować wielką ostrożność i początkowo wstrzykiwać 5 cm sz. surowicy.

Bibergeil poleca leczenie surowicą tylko w przyostrych i przewlekłych przypadkach gościa i opisuje korzystny wynik w jednym przypadku spondylitis ankylosica. Schäfer wstrzykiwał z dobrym skutkiem 1—5 cm sz. surowicy bez podawania salicylu, który, jego zdaniem, zbyt psuje żołądek i upośledza łaknienie, a wywołuje poty. Kanel w 21 przypadkach gościa uzyskał 14 razy wyleczenie surowicą. Surowica jest, jego zdaniem, nie szkodliwą i może być stosowana i w przypadkach gościa, powikłanego z zapaleniem wsierdza. Ratzeburg wyleczył surowicą 50-letniego mężczyznę chorego na odnawiający się gościec (zużył w całości 23 cm. sz. surowicy). (C. d. n.).

Czy stopień lekarza oddzielić od stopnia doktora?

Napisał

prof. dr Antoni Cieszyński.

Zasadnicza różnica: Stopień lekarza jest stwierdzeniem przez komisję i państwo, że kandydat posiada dostateczne wiadomości z nauk lekarskich do wykonywania praktyki. Komisja egzaminacyjna uniwersytecka stwierdza, że kandydat posiada dostateczne wiadomości; nie przesądza to jednakowoż, czy kandydat będzie miał prawo praktyki w kraju; zależne to jest od tego, czy kandydat jest obywatelem danego państwa. Prawo to rezerwuje państwo tylko dla swych obywateli.

Stopień zaś doktora medycyny jest stopniem uniwersyteckim, i to najniższym w karierze naukowej, związanym z przedłożeniem rozprawy naukowej, a udzielanym dopiero po wysłuchaniu pewnej ilości półroczy medycyny, analogicznej do ilości półroczy, potrzebnych do ukończenia studiów lekarskich. Doktorami medycyny mogą być także obcokrajowcy. Doktorat medycyny nie nadaje żadnych praw do wykonywania praktyki.

I. Strony dodatnie połączenia stopnia lekarza ze stopniem doktora medycyny: 1) mniejszy trud ze strony kandydata i komisji egzaminacyjnej, 2) zmniejszenie kosztów i czasu studiów lekarskich (ale zarazem zmniejszenie dochodów dla państwa).

Ujemne strony: 1) Kandydat niema sposobności zapoznania się ze źródłami nauki lekarskiej, monografiami, a przede wszystkim z wielką ilością czasopism krajowych i zagranicznych. Nie poznawszy tych źródeł, jako lekarz praktykujący ogranicza się do podręczników dla studentów, a co gorzej, nawet skryptów i jedynym źródłem, uzupełniającym jego wiedzę, bywa później tylko czasopismo tygodniowe krajowe, o ile wada jednym tylko językiem poprawnie, albo jeszcze jedno pismo zagraniczne, o ile wada jeszcze jakim językiem obcym. Nie otworzywszy raz lekarzowi podczas jego studiów oczu na ogrom nagromadzonej w księgach wiedzy lekarskiej, na mnogą ilość czasopism, utrzymuje się go przez całe życie na niskim poziomie, zamyka mu się z góry drogę do dalszego samokształcenia. Posiedzenia Towarzystwa lekarskiego nie zastąpią tego braku. Tworzy się dyktantyzm podczas naukowych dyskusji. — 2) Zarzut jakoby prace doktorskie obniżały poziom nauki i przyczyniały się do produkowania chwastu naukowego, jest niesłuszny, poziom doktorskich prac zależny jest od wymagań, stawianych przez Wydział lekarski. — 3) Zarzut, jakoby słuchacz piszący pracę był oderwany od pracy systematycznej podczas swej nauki i tracił półrocze wyłącznie na opracowanie dysertacji, nie jest słuszny. Opracowanie rozprawy może kandydat odłożyć na czas wolny od wykładów podczas półrocza i na czas wakacji. Najodpowiedniejszy jest czas zaraz po złożeniu egzaminu państwowego, a zużyty na praktykę w klinikach i szpitalach.

II. Dodatnie strony osobnego doktoratu medycyny, nadawanego po przedłożeniu rozprawy: 1) Uniwersytet daje możliwość kandydatowi spróbowania sił w pracy naukowej i wypróbowania zdolności i upodobań. Kandydat, poznawszy raz źródła, nauczy się pogłębiać swą wiedzę i czerpać z nich w razie potrzeby. Człowiek, który podczas swych studiów nigdy z biblioteki uniwersyteckiej lub Towarzystwa lekarskiego książki nie pożyczył, pożyczać jej w życiu nigdy nie będzie — 2) Pewna liczba leka-

CHIRURGICZNE
INSTRUMENTA.

MEBLE
OPERACYJNE.

Kompletne
urządzenia klinik,
szpitali, pokoi ordy-
nacyjnych i t. p.

Dostawca klinik Uniwersytetu Jagiellońskiego i szpitali krajowych

STANISŁAW BARAN

Magazyn

instrumentów lekarsko-naukowych

Kraków — Sławkowska 6.

APARATY
ORTOPEDYCZNE

Utensylia szklane.

MIKROSKOPY.

Wagi osobowe.

WARSTAT NAPRAW.

rzy, raz zachęconych do pracy, obserwuje dokładniej i poważniej przypadki swej praktyki i podaje do wiadomości przypadki rzadkie, dotychczas nie opisane. Wynika stąd korzyść dla danej jednostki przez pogłębienie wiedzy i korzyść dla nauki. — 3) Drobną materią kliniczną zostanie opracowany. Leży on nieraz odłogiem i ginie dlatego, że kierownik zakładu czas swój musi poświęcić pracy poważniejszej. — 4) Przez rozdawanie systematyczne tematów przez kierownika zakładu można siłami słuchaczy opracować zagadnienia drobniejsze. — 5) Rozprawa, pisana przez kandydata medycyny, zbliża ucznia do profesora i tworzy między nimi ściślejszy łącznik. Równocześnie wytwarza się w zakładzie atmosfera pracy naukowej. — 6) Rozdawanie tematów, dopilnowanie ich opracowania zmusza profesorów do ciągłej pracy naukowej i śledzenia różnych gałęzi danej specjalności i przeszkadza zasklepianiu się w jednym temacie. Praca ta odrywa wprawdzie od pracy nad jednym tematem, wpływa jednakowoż dodatnio na całokształt prac w danym zakładzie naukowym. — 7) Pobudzanie kandydatów do pracy naukowej może mieć niezwykły wpływ na podniesienie się pewnej specjalności w naukach lekarskich. Dlatego też powinno się żądać od specjalistów, dla których powinien być bezwarunkowo zaprowadzony osobny egzamin po upływie pewnego czasu przed komisją uniwersytecką, pracy doktorskiej ze specjalności, której dany kandydat poświęcić się zamierza.

Zwiększenie pracy profesorów przez nadawanie tematów, dopilnowanie ich opracowania i przez dodatkowe egzamina doktorskie nie powinno stawać na przeszkodzie w zaprowadzeniu osobnego stopnia doktora medycyny (dla dentystyki Dra med. dent., o ile zostanie zaprowadzony osobny program studiów, dla weterynaryi Dra med. wet.), które przyczynią się do pogłębienia wiedzy jednostki, podniesienia poziomu ogólnego lekarzy, zakładów naukowych i nauki lekarskiej.

III. Czy od stopnia doktora medycyny należy uzależnić prawo wykonywania praktyki lekarskiej? Doktorat medycyny nie jest koniecznie potrzebny do wykonywania praktyki lekarskiej.

Rozdział stopnia lekarza od doktoratu medycyny istniał w Niemczech i nie uniemożliwiał ani nie utrudniał żadnemu lekarzowi wykonywania praktyki. Publiczność będzie lekarza (czy będzie miał, czy nie będzie miał doktoratu) zawsze tytułować »panie doktorze«. O rozmiarach jego praktyki rozstrzygać będzie zawsze jego osobista wartość i jego kwalifikacje lekarskie. Doświadczenie uczy, że kto mógł złożyć egzamin państwowy lekarski, ten posiada także dostateczne kwalifikacje do napisania dysertacji. Obniżenie wymagań ze strony Wydziału lekarskiego przyczyni się jedynie do obniżenia, a nie do podwyższenia stanu lekarskiego.

Wiadomości bieżące.

Warszawa. Sejm uchwalił 7. IV. ustawę, powołującą do wojska na czas potrzeby wojennej lekarzy do 42 r. ż. Powołani zostaną w miarę zapotrzebowania naprzód młodszy, potem starsi; pełniący obowiązki publiczne mogą być zwalniani od służby czynnej na wniosek Ministra zdrowia.

— Ministerstwo zdrowia wydało rozporządzenie w przedmiocie reorganizacji »państwowych zakładów epidemiologicznych« (Monitor polski Nr 78). Rozporządzenie to stwarza w Warszawie od 1. VI. b. r. państwowy »Centralny Zakład epidemiologiczny«, wyrabiający zarazem szczepionki ochronne, a w Krakowie, Łodzi i Płocku przekształca istniejące stacje bakteriologiczne na »Zakłady epidemiologiczne«.

— W Ministerstwie zdrowia odbyły się kursa o chorobach wenerycznych i walce z nierządami dla urzędników sanitarno-obyczajowych.

Zawiadomienie

firmy

DROBNER-KRAKOW

Pantostat 220 Volt — prąd stały
okazyjnie do nabycia.

Mikroskopy C. Reicherta
nadeszły.

Aparat formalinowy większy,
okazyjnie do nabycia. pokojowy,

Aparat do galwanizacji Schul-
okazyjnie do nabycia. meistra,

Platynowe druciki nadeszły.

KONKURS.

L 316.

Zwierzchność gminna w Żabnie rozpisuje konkurs na posadę lekarza miejskiego w Żabnie nad Dunajcem, opróżnioną po śmierci ś. p. Dr. Przybyszowskiego Wilhelma. — Oprócz tego praktyka lekarska w mieście i rozległej okolicy zapewnia znaczne dochody.

Podania należy wnosić do Zwierzchności gminnej w Żabnie, a bliższych informacji dla pp. Lekarzy, reflektujących na tą posadę i na stałe osiedlenie się udzieli apteka Marciniowskiego w Żabnie.

250

Burmistrz: *Krukowski*.

ZAKŁAD WODOLECZNICZY I SANATORYUM

Dra KUPCZYKA
specjalisty chorób nerwowych
Kraków, Szujskiego 1. 9—11. Tel. 1295.

Wskazania: Choroby nerwowe, żołądka i jelit, niedokrwistość, skaza mocznicowa, cukrzyca, otyłość, ogólne osłabienie, choroby serca i naczyń krwionośnych.

152

— Na międzynarodową konferencję w sprawie tyfusu plamistego, zwołaną do Wiednia na 14. IV. 1919, wyjechał imieniem Ministerstwa zdrowia podsekretarz stanu Dr Witold Chodźko.

— Przewodniczącym Sejmowej komisji sanitarnej jest Dr Rottermund, jego zastępcą Dr Falkowski; prócz nich należą do komisji z lekarzy Dr Bobrowski i Malewski; sekretarką jest p. Moraczewska. Komisja liczy 15 członków. »Zdrowie« (Z. 3.) podaje, że komisja uchwaliła zapraszać na swe posiedzenia Dr J. Polaka, prezesa Warsz. Tow. higienicznego. W dziennikach zaś pojawiła się bardzo niejasna wiadomość, że komisja postanowiła rozpatrywać rządowe projekta ustaw w odniesieniu (?) do swego własnego (?) projektu ustawy o zdrowiu publicznem.

Poznań. W Uniwersytecie poznańskim utworzono pierwszą w Polsce, a trzecią w Europie katedrę wychowania fizycznego, na którą powołano doc. Dr Eug. Piaseckiego ze Lwowa.

— Dzienniki doniosły, że w Uniwersytecie poznańskim ma być już teraz otwarty także Wydział lekarski i że jako pierwszą utworzono katedrę ginekologii, powołując na nią prof. Dr Heliodora Święcickiego. Prof. Dr Święcickiego obrano też pierwszym rektorem Wszechnicy poznańskiej.

Kraków. Towarzystwo lekarskie krakowskie odbyło 9. IV. posiedzenie, na którym Dr Eisenberg miał wykład: »O działaniu jądów na bakterye«.

— Dyrektor Urzędu lekarskiego zwiedził w tych dniach Zakład czyszczenia miasta, niektóre kuchnie ludowe, żłóbki, przytulki dla kalek i bezdomnych, stację ratunkową, poradnię dla matek i niemowląt, zakłady dezynfekcyjne, odzyskawalnię w wię-

zieniu, urządzenia higieniczne w fabryce cygar i wyraził szczególne uznanie dla żłóbka fabrycznego dla niemowląt.

— Dyplom doktorski uzyskała na Wydziale lekarskim p. Helena z Bandurów Mrozowska, rodem z Krakowa.

Odpowiedzialny redaktor:

Prof. Dr Stanisław Ciechanowski.

Nadesłane.

Najlepsze skutki w niezbytach żołądka i pęcherza, jak też dróg oddechowych. 20c

Prospekty rosyjska na żądanie Brunnen-Unternehmung Krondorf bei Karlsbad lub też Generalna reprezentacja dla Galicji i Bukowiny, Kraków, Grodzka 48. Lwów, Rykataska 21.

JODLYSIN LAOKOON

połączenie jodu z peptonem w płynie

1 cem = 20 kropel = 004 jodu

nie rozszczepia się w przewodzie pokarmowym, lecz dopiero w tkankach, wskutek czego nie sprawia zaburzeń w przewodzie pokarmowym.

Jodlysin według badań Prof. Dr Bądryńskiego jest identycznym preparatem z Jodone Robin.

Wskazania: Astma, choroby mięśnia sercowego, zapalenie stawów chron., zapalenie nerek chron. (neph. interstit.), otyłość, marskość wątroby, kiła drugo- i trzeciorzędna, reumatyzm, objawy poluet degenerat. systemu nerwowego, zaburzenia funkcyi gruczołów wewnętrznego wydzielania, zwapnienie żył.

PEPTO FERLYSIN LAOKOON

Organiczne połączenie żelaza w postaci stężonego roztworu, który w małej objętości zawiera wielką ilość odżywczej substancji żelazistej.

1 cem = 20 kropel = 001 Fe

Peptoferlysin jest preparatem identycznym z Peptonate de Fer Robin, zawiera jednak 5 razy większą ilość żelaza od ostatniego.

Wskazania: Blednica, niedokrewność, cierpienia maciczne, nerwowość, ogólne osłabienie, rekonwalescencya

SPERMIN LAOKOON

essencja i iniekcye.

Preparaty identyczne z Spermin Poehl.

Wskazania: Alkoholizm, zwapnienie żył, zapalenie stawów zniekształcające, blednica, drgawki porodowe, choroby serca, histerya, influenza, podagra, spadek sił przed i po operacyach, zapalenie płuc, uwiąd starczy, neuralgia, neurastenja, zapalenie nerek, psoriasis, choroba angielska, reumatyzm przewlekły, róża, skorbut, kiła, tabes i inne schorzenia stosu pacierzowego, gruźlica, tyfus, chroniczne i ostre zatrucia, impotencya.

MAMMID LAOKOON

pastylki à 0.3 i iniekcye.

Wskazania: Włóknaki i krwotoki macicy, dolegliwe miesiączkowanie, zapalenie błony śluzowej macicy.

Fabryka chemiczna LAOKOON, Lwów.

Prospekty i wzory darmo i opłatnie.

217

BANK GALICYJSKI DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

W KRAKOWIE, RYNEK 12.

OBECNIE

BANK POLSKI DLA ROLNICTWA, PRZEMYSŁU I HANDLU

Podwyższenie kapitału akcyjnego na K 30,000.000.

Walne Zgromadzenie akcjonariuszy Banku Galicyjskiego dla Handlu i Przemysłu z dnia 18. Lutego 1919 r. uchwaliło podwyższyć kapitał akcyjny z K 8,000.000 na K 30,000.000 przez emisję nowych 55.000 sztuk pełnowpłaconych akcji po K 400 im. wartości, przekazując Radzie Zawiadawczej określenie terminu i szczegółowych warunków emisji tych akcji.

Gdy z powyższej emisji sztuk 55.000 akcji im. wart. 22,000 000 obejmuje Konsorcjum składające się z kapitalistów krajowych na własny rachunek sztuk 30.000 akcji im. wart K 12,000.000, przeto zamierzonym jest pozostałe 25.000 sztuk akcji im. wart. K 10,000 000 przedłożyć do publicznej

subskrypcyi

przyczem przyznane będzie również dotychczasowym akcjonariuszom prawo pierwszeństwa do poboru nowych akcji w ten sposób, iż za 2 stare akcje przypadnie do poboru 1 nowa akcja.

Bliższe warunki odnośnie do wykonania prawa poboru, ogłoszone zostaną w swoim czasie.

Celem możliwego zabezpieczenia sobie przydziału sztuk, przyjmuje się już teraz

zgłoszenia i wpłaty

na powyższą subskrypcję

sztuk 25.000 imiennej wartości K 10,000.000

akcji Banku Galicyjskiego dla handlu i przemysłu

obecnie

Banku Polskiego dla rolnictwa, handlu i przemysłu

pod następującymi warunkami:

1. Kurs emisyjny nowych akcji wynosi K 500— za każdą akcję z doliczeniem 5% odsetek od dnia 1. Stycznia 1919 do dnia wpłaty, zaś dla dotychczasowych akcjonariuszy na podstawie prawa poboru K 470—.
 2. Tytułem zadatku złożyć należy K 150— gotówką na każdą zgłoszoną do objęcia akcję.
 3. Repartycje nowych akcji przeprowadzi Dyrekcja Banku wedle swego uznania.
 4. Nowe akcje wydane będą akcjonariuszom w swoim czasie po skonfekcyonowaniu sztuk, za zwrotem tymczasowego potwierdzenia kasowego na uiszczony zadatek i złożeniem reszty ceny kupna.
 5. Na wypadek nieprzydzielenia akcji, Bank zwróci wpłaconą tytułem zadatku kwotę wraz z odsetkami 2%.
 6. Nowe akcje uczestniczą w zyskach Banku od dnia 1. Stycznia 1919 na równo z akcjami dotychczasowymi.
 7. Zgłoszenia przedwstępne i wpłaty zadatków dokonane być mogą do dnia 15. Kwietnia 1919.
- w Krakowie: w Banku Galicyjskim dla handlu i przemysłu, Rynek 25.
w Filii Banku Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem,
» » » Przemysłowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem,
we Lwowie: w Banku Krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem,
» » » Przemysłowym dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. K. Krakowskiem.

203

Bank Galicyjski dla handlu i przemysłu.

Treść:

Dr Tadeusz Tempka. Przypadek śmierci z powodu natychmiastowego odczynu str. 57
 Oceny i sprawozdania str. 58

Prof. Dr Antoni Cieszyński: Czy stopień lekarza oddzielić od stopnia doktora? str. 59
 Wiadomości bieżące str. 52
 Ogłoszenia.

Uripurin-Spiess

Granulki używane przy skazie moczanowej.

Pudełko zawiera 50 gramów.

Valerianica-Spiess

(Essentia Valerianae compos).

Preparat waleryanowy, używany przy histeryi.

Flakon zawiera 100 gramów.

Vichy artific. Compr.-Spiess.

Musujące tabletki sztucznej soli Vichy. Na szklankę zimnej wody 1—2 tabletki. Flakon zawiera 100 tabletek.

Pilosan-Spiess

Płyn wzmacniający włosy.

Codzienne natrzepywanie wzmacnia włosy, chroni je od wypadania i niszczy łupież. Pojemność flakonu 100 gramów.

Piperazinum effervescens Spiess.

Glycérophosphate granulé Spiess.

Glycérophosphate de fer granulé Spiess.

Glycérophosphate de magnesium granulé Spiess.

Glycérophosphate-Lecithine granulé Spiess.

Forêtol Spiess.

(Sal aromaticum pro balneo in capsulis).

Sól aromatyczna z wyciągiem igieł sosnowych, przeznaczona do kąpieli i wydzielająca w wodzie ciepłej zapach igliwia i ozon, posiadająca wpływ dodatni na serce, system nerwowy i drogi oddechowe, stosowana jako środek przeciwreumatyczny i odkażający.

Sposób użycia: przed wejściem do kąpieli wrzuca się kapsułkę do wody ciepłej. Jedna kapsułka wystarcza na jedną kąpiel.

Pudełko $\frac{1}{4}$ zawiera 6 kapsułek, pudełko $\frac{1}{2}$ zawiera 3 kapsułki.**Fructalein Spiess**

(Pastilli laxantes).

Owocowy środek czyszczący, posiadający formę miękkich pastylek, zawierający jako czynnik działający fenolfitaleinę i agar-agar, działający pewnie, bez objawów ubocznych.

Dawka 1—2 sztuki w razie potrzeby.

Pudełko zawiera 20 pastylek.

Hydrogenium hyperoxydat. stabilisatum Spiess

3%-towy utrwalony nadtlenek wodoru, nie podlegający samoistnemu rozkładowi.

Flakon zawiera około 100 gramów.

Liquor Ferri albuminati Spiess

Idealnie przygotowany preparat.

Stosuje się po $\frac{1}{2}$ —1 łyżeczce od kawy 3 razy dziennie z wodą lub mlekiem przed jedzeniem.Flakon $\frac{1}{4}$ zawiera około 400 gram., flakon $\frac{1}{2}$ zawiera około 200 gram.**Purgenal Spiess**

Tabulettae Phenolphthaleini à 0.1 g.

Stosuje się po 1 do 3 tabletek jako środek czyszczący.

Pudełko zawiera 25 tabletek.

Salosant Spiess

(Pilulae Santalo-saloli).

Wewnętrzny środek przeciw rzeżączce.

Dawka; 3—4 razy dziennie po 3 pigułki.

Zawartość pudełka — 60 pigułek.

204_b